

ARREST VAN HET GERECHT (Vierde kamer)
2 oktober 1996

Zaak T-356/94

S. Vecchi
tegen
Commissie van de Europese Gemeenschappen

„Ambtenaren — Kennisgeving van vacature — Kennelijke fout — Misbruik van bevoegdheid — Motivering — Ontvankelijkheid”

Volledige Franse tekst II - 1251

Betreft: Beroep tot nietigverklaring van het besluit van de Commissie van 8 augustus 1994 houdende afwijzing van verzoekers sollicitatie naar het ambt van hoofd van de delegatie van de Commissie in Kazachstan, en bijgevolg, van het besluit houdende aanstelling van een andere kandidaat in dat ambt, alsmede tot schadevergoeding.

Beslissing: Nietigverklaring van het besluit van de Commissie van 8 augustus 1994. Verwerping van de vordering tot schadevergoeding.

Resumé van het arrest

Verzoeker, thans ambtenaar in de rang A 4 bij de Commissie, treedt in 1967 in dienst van deze instelling als ambtenaar van de groep voor de talendienst. In 1990 wordt hij als administrateur tewerkgesteld bij het directoraat-generaal Telecommunicatie, informatie-industrieën en innovatie (DG XIII), waar hij vooral functies uitoefent op het gebied van de betrekkingen met de landen uit het Oosten, met name in het kader van de G24 (groep van Vierentwintig) en van de programma's PHARE (communautaire hulp aan de landen in Midden- en Oost-Europa) en TACIS (technische bijstand aan de nieuwe onafhankelijke staten van de voormalige Sovjet-Unie en Mongolië). In 1993 wordt hij overgeplaatst naar het directoraat-generaal Industrie (DG III), waar hij zich bezighoudt met vraagstukken op het gebied van de industriële samenwerking met de landen van Oost-Europa.

Na de bekendmaking van kennisgeving van vacature COM/026/94 van 17 maart 1994 solliciteren verzoeker en zeven andere ambtenaren naar het ambt van hoofd van de delegatie van de Commissie in Kazachstan.

In de kennisgeving van vacature worden de navolgende minimumeisen gesteld:

- „– Tot dezelfde categorie/groep/loopbaan of loopbanen van de COM behoren (overplaatsing);
- tot de loopbaan beneden die van de COM behoren (bevordering volgens artikel 45 van het Statuut);
- kennis en ervaring/geschiktheid met betrekking tot de te verrichten taken;
- voor de ambten waarvoor bijzondere kundigheden nodig zijn: grondige kennis en ervaring in/met betrekking tot de sector van activiteiten.”

In de kennisgeving van vacature worden de specifieke voorwaarden voor het betrokken ambt omschreven als volgt:

„Alma Ata. Hoofd van de delegatie van de Commissie in Kazachstan. Grondige kennis van de verdragen en van het gemeenschappelijk beleid op het gebied van buitenlandse betrekkingen van de Gemeenschap. Grondige kennis van het beleid op het gebied van economie, handel en technische samenwerking in Kazachstan en de republieken van Centraal Azië. Kennis van het Russisch en/of het Duits; kennis van de plaatselijke talen is een voordeel.”

Bij brief van 17 juni 1994 laat de secretaris van het Raadgevend comité benoemingen verzoeker weten, dat zijn sollicitatie niet in aanmerking zal worden genomen voor de voorziening in het betrokken ambt.

Bij besluit van 8 augustus 1994 stelt de Commissie een andere kandidaat, de heer K., in het betrokken ambt aan. Op 12 augustus 1994 wordt aan verzoeker meegedeeld, dat zijn sollicitatie niet is aanvaard.

Nog dezelfde dag dient verzoeker een klacht in tegen dit besluit. Deze klacht wordt tijdens de vergaderingen van de interdienstengroep van 29 september en 13 oktober 1994 onderzocht.

In die omstandigheden stelt verzoeker bij een op 24 oktober 1994 ter griffie van het Gerecht neergelegd verzoekschrift het onderhavige beroep in.

Op dezelfde dag verzoekt hij bij een afzonderlijke akte om opschorting van de tenuitvoerlegging van het besluit houdende aanstelling van de heer K. Bij beschikking van 23 november 1994 (T-356/94 R, JurAmbt. blz. II-805) wijst de president van het Gerecht het verzoek in kort geding af en houdt hij de beslissing omtrent de kosten aan.

Bij brief van 5 december 1994 wijst de Commissie de door verzoeker ingediende klacht af. Zij voert daartoe onder meer de navolgende gronden aan:

„Het Raadgevend comité benoemingen heeft alle sollicitaties onderzocht en is tot de slotsom gekomen, dat drie sollicitaties (waaronder die van de aangestelde kandidaat) in aanmerking konden worden genomen.

(...)

De Commissie stelt vast, dat het tot aanstelling bevoegd gezag door de aanstelling van de heer K. in het betrokken ambt het uit de kennisgeving van vacature voortvloeiend wettelijk kader niet te buiten is gegaan. De ervaring die de heer K. tijdens de uitoefening van zijn verschillende functies heeft opgedaan, heeft hem immers in staat gesteld een grote kennis van de verschillende takken van het gemeenschappelijk beleid en van de buitenlandse betrekkingen van de Gemeenschap te verdiepen.

De Commissie wijst erop, dat de aangestelde kandidaat het best voldeed aan de voor dit ambt van hoofd van een delegatie gestelde voorwaarden.

De ervaring van de heer Vecchi heeft weliswaar betrekking op de landen uit het Oosten, maar is beperkt tot specifiekere domeinen.”

Het voorwerp van het geschil en de ontvankelijkheid

De argumenten inzake het voorwerp van het geschil en de ontvankelijkheid houden verband met de vraag, of verzoeker voldoet aan de voorwaarden van de kennisgeving van vacature. De formulering van de kennisgeving van vacature, met name van het vereiste van grondige kennis van het beleid op het gebied van

economie, handel en technische samenwerking in Kazachstan en de republieken van Centraal Azië – kennis die destijds vrij weinig personen bleken te bezitten – heeft bij verzoeker, die bepaalde taken op dit gebied verrichte, wellicht de indruk gewekt dat hij kans had in dat ambt te worden aangesteld. Verder had verzoeker er belang bij, te vernemen of de uiteindelijk gekozen kandidaat aan deze voorwaarde van de kennisgeving van vacature voldeed (r.o. 27 en 28).

Voorts heeft verzoeker aangetoond, dat hij enige kennis, ervaring en geschiktheid bezat ter zake van alle in de kennisgeving van vacature gestelde voorwaarden (r.o. 29).

Bovendien heeft het Raadgevend comité benoemingen verzoekers sollicitatie afgewezen na een vergelijkend onderzoek van de verdiensten van de kandidaten en niet omdat het van mening was, dat verzoeker niet aan de voorwaarden van de kennisgeving van vacature voldeed (r.o. 30).

Uit de nota die de secretaris van het Raadgevend comité benoemingen aan verzoeker heeft gestuurd, blijkt immers, dat het Raadgevend comité benoemingen tijdens zijn vergadering van 9 juni 1994 heeft bepaald, op welk niveau in het ambt moest worden voorzien en welke kwalificaties de in het ambt aan te stellen persoon diende te bezitten. In deze nota wordt verklaard dat alle sollicitaties zijn onderzocht, waarna wordt geconcludeerd dat verzoekers sollicitatie bij deze gelegenheid niet in aanmerking kon worden genomen (r.o. 31).

Dat in deze nota uitdrukkelijk wordt verklaard, dat het Raadgevend comité benoemingen na onderzoek van alle sollicitaties tot de conclusie is gekomen dat verzoekers sollicitatie niet kan worden aanvaard, bevestigt immers, dat verzoeker aan de voorwaarden van de kennisgeving van vacature voldeed en dat het Raadgevend comité benoemingen verzoekers beoordelingsrapporten en verdiensten overeenkomstig artikel 45 van het Statuut van de ambtenaren van de Europese Gemeenschappen (Statuut) heeft onderzocht. Hieruit volgt, dat de conclusie, „dat verzoeksters sollicitatie niet in aanmerking kon worden genomen”, niet aldus mag worden begrepen, dat het Raadgevend comité benoemingen van oordeel was, dat verzoekers sollicitatie niet kon worden aanvaard gelet op de vereiste kwalificaties,

maar als een na een vergelijkend onderzoek van alle sollicitaties geformuleerd oordeel moet worden beschouwd (r.o. 32).

Referentie: Hof 9 juli 1987, Hochbaum en Rawes/Commissie, 44/85, 77/85, 294/85 en 295/85, Jurispr. blz. 3259, r.o. 16-19; Gerecht 24 februari 1994, Caló/Commissie, T-108/92, Jurispr. blz. II-213, r.o. 16

Ook in het besluit houdende afwijzing van verzoekers klacht wordt niet gezinspeeld op de mogelijkheid dat verzoeker niet voldeed aan de voorwaarden van de kennisgeving van vacature. De Commissie beklemtoont daarin alleen de waarde van de ervaring van de gekozen kandidaat ten opzichte van verzoekers ervaring. In die omstandigheden heeft de Commissie niet het recht haar standpunt te wijzigen door te stellen dat verzoeker niet voldeed aan de voorwaarden van de kennisgeving van vacature (r.o. 33).

Bijgevolg heeft verzoeker er een rechtmatig, vaststaand en werkelijk belang bij, de nietigverklaring van de aanstelling van de heer K. te vorderen (r.o. 34).

Referentie: Gerecht 18 februari 1993, Mc Avoy/Parlement, T-45/91, Jurispr. blz. II-83, r.o. 28

Ten gronde

De middelen inzake schending van de kennisgeving van vacature en kennelijk verkeerde beoordeling van de feiten

De kennisgeving van vacature heeft tot doel, de belanghebbenden zo juist mogelijk te informeren over de aard der kwalificaties die voor de vervulling van het

desbetreffende ambt worden geëist, teneinde hen in staat te stellen te beoordelen of er voor hen aanleiding is te solliciteren (r.o. 50).

Referentie: Hof 30 oktober 1974, Grassi/Raad, 188/73, Jurispr. blz. 1099, r.o. 40

De gekozen kandidaat beschikte op het tijdstip waarop het bestreden besluit is vastgesteld, niet over de in de kennisgeving van vacature geëiste „grondige kennis van het beleid op het gebied van economie, handel en technische samenwerking in Kazachstan en de republieken van Centraal Azië” (r.o. 51).

Ongeacht de waarde van de verdiensten van de gekozen kandidaat ten opzichte van die van verzoeker, dient het tot aanstelling bevoegd gezag bij de vergelijking van de verdiensten en beoordelingen van de kandidaten het kader in acht te nemen dat het zichzelf met de kennisgeving van vacature heeft gesteld (r.o. 53).

Referentie: Hof 18 maart 1993, Parlement/Frederiksen, C-35/92 P, Jurispr. blz. I-991, r.o. 13

De uitoefening van de beoordelingsbevoegdheid waarover het tot aanstelling bevoegd gezag op het gebied van aanstelling en bevordering beschikt, veronderstelt immers een nauwgezet onderzoek van het dossier van de kandidaat en een zorgvuldige naleving van de in de kennisgeving van vacature gestelde eisen, zodat het elke kandidaat die niet aan deze eisen voldoet, dient af te wijzen (r.o. 54).

Referentie: Parlement/Frederiksen, reeds aangehaald, r.o. 15

Het tot aanstelling bevoegd gezag dient zich bij de opstelling van de kennisgeving van vacature rekenschap te geven van de kwalificaties die zijn vereist. Aan de statutaire voorschriften is niet voldaan wanneer het zich eerst na de bekendmaking van de kennisgeving, bij aanschouwing van de kandidaten die zich hebben gemeld, over deze voorwaarden beraadt en de bewoordingen van de kennisgeving van vacature uitlegt in de zin die het acht het beste in de behoeften van de dienst te voorzien (r.o. 55).

Referentie: Grassi/Raad, reeds aangehaald, r.o. 39

Wanneer het tot aanstelling bevoegd gezag achteraf tot de ontdekking komt, dat de in de kennisgeving van vacature gestelde eisen strenger waren dan nodig is voor de behoeften van de dienst, belet niets het gezag de procedure van voorziening in het ambt opnieuw te beginnen door de oorspronkelijke kennisgeving van vacature in te trekken en deze door een gerectificeerde te vervangen (r.o. 56).

Referentie: Grassi/Raad, reeds aangehaald, r.o. 43

De Commissie kan evenmin op goede gronden aanvoeren, dat de kennisgeving van vacature, die uit twee delen bestaat, minder belang hecht aan de specifieke voorwaarden dan aan de algemene voorwaarden. In de algemene voorwaarden van de kennisgeving wordt immers verklaard, dat voor de ambten waarvoor bijzondere kundigheden nodig zijn, grondige kennis en ervaring in/met betrekking tot de sector van activiteiten is vereist. Het tweede deel van de kennisgeving is derhalve slechts een precisering van die voorwaarde. Wat er ook van zij, aangezien de kennisgeving van vacature tot doel heeft de belanghebbenden zo juist mogelijk te informeren over de aard der vereiste kwalificaties voor de vervulling van het vacante ambt, moeten de twee delen van de kennisgeving als een geheel worden beschouwd. Het vereiste van grondige kennis van het beleid op het gebied van economie, handel en technische samenwerking in Kazachstan en de republieken van Centraal Azië is in de kennisgeving immers zo uitdrukkelijk geformuleerd, dat het de belanghebbenden niet kan zijn ontgaan (r.o. 57).

Bijgevolg heeft het tot aanstelling bevoegd gezag de in de kennisgeving van vacature gestelde voorwaarden niet zorgvuldig in acht genomen. Door aldus te handelen heeft het ook kennelijk gedwaald bij het onderzoek van de verdiensten van de kandidaten (r.o. 58).

Referentie: Mc Avoy/Parlement, reeds aangehaald, r.o. 51 en 52

Het middel inzake het ontbreken van een vergelijkend onderzoek van de verdiensten

Met de in het kader van dit middel aangevoerde argumenten tracht verzoeker aan te tonen, dat de Commissie een beoordelingsfout heeft gemaakt bij het onderzoek van de verdiensten van de kandidaten. In rechtsoverweging 58 hierboven heeft het Gerecht vastgesteld, dat dit inderdaad het geval is. De stelling, dat er helemaal geen vergelijkend onderzoek van de verdiensten heeft plaatsgevonden, is evenwel niet gegrond, aangezien uit de overwegingen van het Gerecht blijkt, dat er wel degelijk een dergelijk onderzoek is verricht (r.o. 65).

Het middel inzake misbruik van bevoegdheid en schending van het non-discriminatiebeginsel

Uit de stukken blijkt niet, dat de Commissie haar bevoegdheid heeft misbruikt of het non-discriminatiebeginsel heeft geschonden (r.o. 72).

Uit geen enkele van de door verzoeker aangedragen gegevens blijkt immers, dat het besluit ter verwezenlijking van andere dan de daarin genoemde doelstellingen is genomen. Dienaangaande vormt de niet-inachtneming van de kennisgeving van vacature bij het onderzoek van de verdiensten geen voldoende bewijs, dat de Commissie tegen het belang van de dienst heeft gehandeld en daardoor haar bevoegdheid heeft misbruikt (r.o. 73).

Met betrekking tot verzoekers stelling, dat de nationaliteit van de heer K. een beslissend criterium voor zijn aanstelling is geweest, behoeft slechts te worden vastgesteld, dat verzoeker geen enkel bewijs aandraagt voor de stelling, dat er een bepaalde verdeling over de Lid-Staten van de posten van hoofd van een delegatie bestond (r.o. 74).

Het middel inzake schending van de motiveringsplicht

In geval van een besluit houdende afwijzing van een sollicitatie is het tot aanstelling bevoegd gezag, althans in het stadium van de afwijzing van de klacht tegen een dergelijk besluit, gehouden zijn besluit te motiveren. Wanneer de bevorderingen en overplaatsingen evenwel bij keuze geschieden, is het voldoende, dat de motivering van de afwijzing van de klacht betrekking heeft op het bestaan van de wettelijke voorwaarden waarvan het Statuut de regelmatigheid van de procedure afhankelijk stelt. Het is derhalve niet nodig, dat betrokken instelling gedetailleerd uiteenzet, op welke wijze zij tot haar oordeel is gekomen, dat de aangestelde kandidaat aan de voorwaarden van de kennisgeving van vacature voldeed. De motivering dient de gemeenschapsrechter evenwel in staat te stellen, toezicht uit te oefenen op de wettigheid van het bestreden besluit, en de betrokkene voldoende gegevens te verschaffen om vast te stellen of het besluit gegrond is dan wel een gebrek vertoont op grond waarvan de wettigheid ervan kan worden betwist (r.o. 80).

Referentie: Gerecht 30 januari 1992, Schönherr/ESC, T-25/90, Jurispr. blz. II-63, r.o. 21 en 22;
Gerecht 3 maart 1993, Vela Palacios/ESC, T-25/92, Jurispr. blz. II-201, r.o. 22

In het besluit houdende afwijzing van de klacht wordt enerzijds gezegd, dat de ervaring die de heer K. tijdens de uitoefening van zijn verschillende functies heeft opgedaan, hem in staat heeft gesteld een grote kennis van de verschillende takken van gemeenschappelijk beleid en van de buitenlandse betrekkingen van de Gemeenschap te verwerven, zodat hij het best voldeed aan de voor het ambt van hoofd van de delegatie gestelde voorwaarden, en anderzijds dat de ervaring van verzoeker weliswaar betrekking heeft op de landen uit het Oosten, maar beperkt is tot specifiekere domeinen (r.o. 81).

Ook al is gebleken dat bij het onderzoek van de verdiensten van de kandidaten de feiten kennelijk verkeerd zijn beoordeeld, toch is de motivering als zodanig niet ontoereikend. Zij noemt immers de individuele en ter zake dienende gronden die volgens de Commissie de afwijzing van verzoekers sollicitatie rechtvaardigen, zodat deze in staat was de wettigheid van het bestreden besluit te betwisten en het Gerecht dit heeft kunnen toetsen (r.o. 82).

Het middel inzake onwettigheid van de procedure

Dienaangaande behoeft slechts te worden vastgesteld, dat dit middel verzoeker geen persoonlijk belang geeft bij de nietigverklaring van de bestreden handeling. Aangezien verzoeker ambtenaar in de rang A 4 is en in het betrokken ambt is voorzien in de rang A 4/A 5, kan hij niet op goede gronden stellen, dat hij het slachtoffer is van een schending van de betrokken procedure. Het niveau van het ambt is immers aldus vastgesteld, dat verzoeker in dit ambt kon worden aangesteld ingeval het vergelijkend onderzoek van de verdiensten in zijn voordeel ware uitgevallen (r.o. 87).

Referentie: Gerecht 17 mei 1995, Benecos/Commissie, T-16/94, JurAmbt. blz. II-335, r.o. 47

De schadevergoeding

Een beroep tot vergoeding van schade die niet is veroorzaakt door een bezwarende handeling waarvan nietigverklaring wordt gevorderd, maar door verscheidene gevallen van beweerdelijk onrechtmatig handelen of nalaten van de administratie, moet worden voorafgegaan door een procedure in twee fasen. Deze procedure moet dwingend aanvangen met een verzoek aan het tot aanstelling bevoegd gezag om de gestelde schade te vergoeden en zo nodig worden voortgezet met een klacht tegen het besluit tot afwijzing van dat verzoek (r.o. 93).

Referentie: Gerecht 28 januari 1993, Piette de Stachelski/Commissie, T-53/92, Jurispr. blz. II-35

In het onderhavige geval wordt vergoeding gevorderd van schade die zou zijn veroorzaakt door gedragingen die bij gebreke van rechtsgevolgen niet als bezwarende handelingen kunnen worden aangemerkt. Deze vordering is evenwel niet voorafgegaan door een regelmatige precontentieuze procedure (r.o. 94).

Dictum:

- 1) Het besluit van de Commissie van 8 augustus 1994 houdende afwijzing van verzoekers sollicitatie naar het ambt van hoofd van de delegatie van de Commissie in Kazachstan en het besluit van 8 augustus 1994 houdende aanstelling van de heer K. in dat ambt, worden nietig verklaard.
- 2) Het beroep wordt verworpen voor het overige.